

O I K E U S

2 / 2025

Viideskymmenesneljäs vuosikerta.
Julkaisijat: Oikeuspoliittinen yhdistys Demla ry &
Oikeus- ja yhteiskuntatieteellinen yhdistys
Päätoimittaja:
Anna Hurmerinta-Haanpää

Oikeus- ja yhteiskuntatieteellinen tutkimus voi hyvin

Raimo Lahti korosti Lakimiehen numerossa 5/2025 ilmestyneessä, Panu Minkkisen uraa käsittelevässä artikkelissaan monitieteisyyden ja menetelmällisen pluralismin merkitystä oikeustieteellisessä tutkimuksessa.¹ Yhteiskunnan monimutkaiset ja laaja-alaiset ongelmat vaativatkin useat eri tieteenalat yhdistävää tutkimusta ja tieteenalojen välistä yhteistyötä.

Syksyn 2025 aikana järjestetyt tapahtumat, kuten Oikeustieteen päivät ja Legal Design Summit, ovat osoituksia siitä, että oikeus- ja yhteiskuntatieteellinen tutkimus voi hyvin: tutkimus on korkealaatuista ja sitä tehdään yhdistelemällä monen eri tieteenalan teorioita ja metodeja. Oikeustieteen päivillä esimerkiksi tällaisista tutkimuksista oli paljon: paneeleissa esiteltiin muun muassa oikeuden ja teknologian rajapintoja selvittävää, oikeustieteellistä, sosiologista ja vertailevan politiikan tutkimusta yhdistävää, sopimusoikeudellista ja projektihallinnan tutkimusta yhdistävää, (oikeus)psykologista ja oikeusmuotoiluun keskittyvää tutkimusta. Legal Design Summitissa puolestaan yhdistyi erityisesti oikeus- ja muotoilututkimus. Legal Design Summit ei ole suunnattu pelkästään (eikä pääasiassakaan) tutkijoille vaan oikeusmuotoilun ammattilaisille sekä siitä kiinnostuneille. Siitä huolimatta tunnelma tapahtumassa yleisesti sekä erityisesti Legal Design Journalin päätoimittaja, professori Michael Dohertyn puhe yhteisöllisyydestä ja sen merkityksestä oikeusmuotoilu”liikkeen” jatkuvuuden takaamisessa toi mieleeni vanhempien kollegoideni kertomukset ja kirjoitukset oikeus- ja yhteiskuntatieteellisen liikkeen noususta Suomessa 1970-luvulla.

Myös Oikeus-lehti ja tämä numero on osoitus oikeus- ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen hyvästä tilasta Suomessa. Lehdelle tarjotaan jatkuvasti laadukkaita artikkeleja erilaisista oi-

1 Raimo Lahti: Panu Minkkinen – kriittinen oikeus- ja yhteiskuntatieteiden tutkija. Lakimies 5/2025, s. 772–778.

keus- ja yhteiskuntatieteellisesti kiinnostavista aiheista. Tässä numerossa julkaistaan kolme näistä artikkeleista. Ensimmäisessä artikkelissa *Virve-Maria Toivonen, Aino Kääriäinen ja Anna Birgitta Kylmäluoma* tarkastelevat kartoittavan kirjallisuusanalyysin avulla, millaista empiiristä tutkimusta lastensuojelun avohuollosta on Suomessa tehty, ja mitä tutkimukset siitä kertovat tai jättävät kertomatta. Tutkimuksen tulosten mukaan lastensuojelun avohuollon palveluita koskevissa tutkimuksissa ei ole tarkasteltu juurikaan palveluiden toimivuutta tai vaikutuksia. Juuri tällaista tutkimusta on puolestaan kaivattu lastensuojelulain meneillään olevan uudistustyön tueksi. Lehden toisessa artikkelissa *Anna-Kaisa Tuovinen* vertailee Suomessa ja Ruotsissa covid-19-pandemian aikana 2020–2022 voimassa ollutta sääntelykehystä syndemiateorian näkökulmasta. Syndemialla viitataan siihen, miten epidemiat ja tautitaakka sekä elinolot ja sosioekonomiset olosuhteet voivat kumuloitua haitallisesti. Tuovinen tutkii artikkelissaan, minkälaisia toimivaltuuksia kriisiajan sääntelykehys Suomessa ja Ruotsissa sisälsi, ja miten nämä toimivaltuudet mahdollistivat syndeemisten vaikutusten huomioimisen. Lehden viimeisessä artikkelissa *Iija den Herder, Maija Korbonen ja Hanna Lahtinen* tutkivat Tuomioistuinlaitoksen huoltoriitojen sovittelukoulutuksessa käytettävää itseopiskelumateriaalia diskurssianalyysin keinoin ja hallinnan teorian näkökulmasta. Artikkelissaan he kysyvät, mihin seikkoihin huoltoriitojen tuomioistuinsovittelulla halutaan puuttua. Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää esimerkiksi sovittelukoulutusten materiaalien kehittämisessä sekä sovittelijoiden koulutuksissa.

Vertaisarvioitujen artikkelien lisäksi numerossa julkaistaan *Tuukka Brunilan* kolumni lawfare -ilmiön rantautumisesta suomalaisen poliittiseen keskusteluun. Hieman samasta teemasta kirjoittaa myös *Jari Pirjola* keskustelupuheenvuorossaan, joka käsittelee vihamielisen siirtolaisuuden ja turvapaikan hakemisen oikeuden välistä suhdetta. Koronapandemia-teeman parissa jatkaa puolestaan *Läisa Nieminen* katsauksellaan WHO:n roolista ihmisoikeuksien edistämisessä. Lehdessä julkaistaan myös *Sanna S. Lehtisen* väitöstilaisuuden lectio praecursoria sekä vastaväittäjä *Merima Bruncovicin* kirjallinen lausunto Lehtisen väitöskirjasta *Drowning Lawscapes: State Responsibility for Future Generations' Rights to Coastal Heritage*. Lehden viimeisenä julkaisuna on tietenkin perinteikäs Oikeudellinen elämä -palsta, joka tarjoaa ajankohtaisia uutisia oikeuden kentältä sekä tietoa julkaisijayhdistyksistä ja niiden tulevista tapahtumista.

Lukuiloa!

Anna Hurmerinta-Haanpää